

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

An Ardteistiméireacht 2018

**Aistriúchán
Ar Scéim Mharcála**

EALAÍN

Gnáthleibhéal

Nóta do mhúinteoirí agus do scoláirí faoi úsáid na scéimeanna marcála foilsithe

Níl na scéimeanna marcála a fhoilsíonn Coimisiún na Scrúduithe Stáit ceaptha lena n-úsáid mar cháipéisí astu féin. Is áis riachtanach iad ag scrúdaitheoirí a théann faoi oiliúint i léirléamh agus i gcur i bhfeidhm ceart na scéime. Mar chuid den oiliúint sin, as measc rudaí eile, déantar samplaí d'obair na scoláirí a mharcáil agus déantar plé ar na marcanna a bhronntar, mar mhaithe le cur i bhfeidhm ceart na scéime a shoiléiriú. Déanann Scrúdaitheoirí Comhairleacha monatóireacht ar obair na scrúdaitheoirí ina dhiaidh sin le cinntiú go gcuirtear an scéim mharcála i bhfeidhm go comhleanúnach agus go beacht. Bíonn an Príomhscrúdaitheoir i bhfeighil an phróisis agus is gnách go mbíonn Príomhscrúdaitheoir Comhairleach ag cuidiú leis. Is é an Príomhscrúdaitheoir an t-údarás deiridh i dtaca le cé acu a cuireadh an scéim mharcála i bhfeidhm i gceart ar aon phíosa d'obair iarrthóra nó nár cuireadh.

Is cáipéisí oibre na scéimeanna marcála. Cé go n-ullmhaítear dréachtscéim mharcála roimh an scrúdú, ní chuirtear bailchríoch uirthi go dtí go gcuireann scrúdaitheoirí i bhfeidhm ar obair iarrthóirí í agus go dtí go mbailítear agus go meastar an t-aiseolas ó na scrúdaitheoirí uile, i bhfianaise raon iomlán na bhfreagraí a thug na hiarrthóirí, leibhéal foriomlán deacrachta an scrúdaithe agus an ghá le comhleanúnachas caighdeán a choimeád ó bhliain go bliain. Aistriúchán ar an scéim chríochnaithe atá sa cháipéis fhoilsithe seo, mar a cuireadh i bhfeidhm ar obair na n-iarrthóirí uile í.

Is cóir a nótáil i gcás scéimeanna ina bhfuil freagraí nó réitigh eiseamláireacha nach bhfuil sé i gceist a chur in iúl go bhfuil na freagraí ná na réitigh sin uileghabhálach. D'fhéadfadh sé go bhfuil leaganacha éagsúla nó malartacha ann a bheadh inghlactha freisin. Ní mór do na scrúdaitheoirí tuilleanas gach freagra a mheas agus téann siad i gcomhairle lena Scrúdaitheoirí Comhairleacha nuair a bhíonn amhras orthu.

Scéimeanna Marcála san am atá le teacht

Ní cóir talamh slán a dhéanamh d'aon rud a bhaineann le scéimeanna marcála san am atá le teacht bunaithe ar scéimeanna a bhí ann cheana. Cé go mbíonn na bunphrionsabail mheasúnachta mar an gcéanna, is féidir go mbeadh athrú ar shonraí marcála cineál áirithe ceiste i gcomhthéacs na páirte a bheadh ag an gceist sin sa scrúdú foriomlán bliain áirithe ar bith. Bíonn sé de fhreagracht ar an bPríomhscrúdaitheoir bliain áirithe ar bith a dhéanamh amach cén tslí is fearr a chinnteoidh go measfar obair na n-iarrthóirí go cothrom agus go cruinn, agus go gcoimeádfar caighdeán comhleanúnach measúnachta ó bhliain go bliain. Dá réir sin, d'fhéadfadh gnéithe de struchtúr, de mhionsonraí agus de chur i bhfeidhm na scéime marcála in ábhar áirithe athrú ó bhliain go bliain gan rabhadh.

CLÁR AN ÁBHAIR

Obair Chúrsa.....	1
Sceitseáil Beo-Ábhair.....	12
Stair agus Léirthuisctint na hEalaíne.....	15

Obair Chúrsa

200 Marc

OBAIR CHÚRSA
Ardleibhéal agus Gnáthleibhéal
 Feic leathanach 11 áit a bhfaighidh tú sonraí ar an gcaoi
 a dtéitear i ngleic leis an difríocht idir Ardleibhéal agus Gnáthleibhéal.

Roinn A. Cumadóireacht Shamhlaíoch/Ábhar Neamhbheo				
A	20	Leabhar oibre: Taighde/Léirmhíniú ar an bhFoinse Phríomha	5 5 10	- Rogha foinse príomha/foinsí príomha iomchuí. - Taighde leanúnach agus imscrúdú ar an téama roghnaithe. - Anailís ar an bhfoinse phríomha/na foinsí príomha trí mheascán bealaí amhairc.
B	20	Leabhar oibre: Forbairt/Próiseas	15 5	- Smaointe a fhorbairt agus a thástáil, forbairt amhairc agus anótáilte, líníochtaí, staidéar ar dhathanna, meáin, gnéithe grianghrafadóireachta, etc. - Togra le haghaidh Saothar/Déantúsán Críochnaithe.
C	20	Déantúsán Críochnaithe: Gnéithe den Ealaín	20	- Comhdhéanamh agus eagrú spás 2T. - Úsáid as gnéithe ealaíne: líne, ton, cruth, foirm, uigeacht, dath, spás dearfach agus diúltach, cothromaíocht, teannas, codarsnacht, scála, etc.
D	20	Déantúsán Críochnaithe: Freagra Cruthaitheach Pearsanta	20	- Freagra aonair an iarrthóra tríd an úsáid a bhaintear as na meáin, ábhair, stíl, coincheapa, léiriú agus úrnuacht. - Feasacht ar chomaoineacha aeistéitiúla.
E	20	Déantúsán Críochnaithe: Toradh an Phróisis/Saothar Críochnaithe	20	- Tionchar foriomlán an déantúsáin chríochnaithe, caighdeán na Cumadóireachta Samhlaíche/an Ábhair Neamhbheo. - Tógtha agus críochnaithe go dtí céim a chomhlíonann an Treoir don Obair Chúrsa.
IOMLÁN	100			

OBAIR CHÚRSA
Ardleibhéal agus Gnáthleibhéal
 Feic leathanach 11 áit a bhfaighidh tú sonraí ar an gcaoi
 a dtéitear i ngleic leis an difríocht idir Ardleibhéal agus Gnáthleibhéal.

Roinn B. Ceardaíocht/Dearadh				
A	20	Leabhar oibre: Taighde/Léirmhíniú ar an bhFoinse Phríomha	5 5 10	- Rogha foinse príomha/foinsí príomha iomchuí. - Taighde leanúnach agus imscrúdú ar an téama roghnaithe. - Anailís ar an bhfoinse phríomha/na foinsí príomha trí mheascán bealaí amhairc.
B	20	Leabhar oibre: Forbairt/Próiseas	15 5	- Smaointe a fhorbairt agus a thástáil, forbairt amhairc agus anótáilte, líníochtaí, staidéar ar dhathanna, meáin, gnéithe grianghrafadóireachta, etc. - Togra le haghaidh Saothar/Déantúsán Críochnaithe.
C	20	Déantúsán Críochnaithe: Oiriúnacht & Freagra Cruthaitheach Pearsanta	10 10	- Na fadhbanna is léir sa Cheardaíocht/Dearadh roghnaithe a réiteach: foirm, feidhm, oiriúnacht, comaoineacha teicniúla, ábhair, féidearthacht maidir le cur i gcrích. - Úrnuacht/stíl aonair an iarrthóra agus a chur chuige/fhreagra.
D	20	Déantúsán Críochnaithe: Scileanna Ceardaíochta/ Dearadh – Gnéithe Teicniúla	20	Feic - Scileanna Ceardaíochta Aonair - leathanach 4 - Dearadh - Gnéithe Teicniúla - leathanach 10
E	20	Déantúsán Críochnaithe: Toradh an Phróisis/Saothar Críochnaithe	20	- Tionchar foriomlán an déantúsáin chríochnaithe, caighdeán na Ceardaíochta/an Dearaidh chríochnaithe. - Tógtha agus críochnaithe go dtí céim a chomhlíonann an Treoir don Obair Chúrsa.
IOMLÁN	100			

OBAIR CHÚRSA

Ardleibhéal agus Gnáthleibhéal

Scileanna Ceardaíochta Aonair

Baitic

CUID D Scileanna Ceardaíochta	Íomhánna		Ba cheart don saothar - comhdhéanamh comhaontaithe agus cothromaithe a chruthú - gnéithe dearaidh a chuimsiú, e.g. dearfach/diúltach, sreabhadh, gluaiseacht, rithim, uigeacht, nascáil - íomhánna atá sainmhínithe go soiléir a bheith ann
	Ciaradh		Ba cheart go léireodh an t-iarrthóir cumas ó thaobh - tjanting a úsáid - scoilteadh agus féithiú a úsáid mar éifeachtaí maisiúcháin - éifeachtaí uigeacha a chruthú - obair a dhéanamh go cruinn
	Dath		Ba cheart go léireodh an t-iarrthóir - eolas ar úsáid dathanna agus na héifeachtaí a ghabhann leis a fheileann don bhaitic - inniúlacht san ord nach mór a leanúint chun fabraic a ruaimniú go héifeachtach - scil maidir le rogha na ndathanna a úsáideadh
	Meáin		Ba cheart don saothar críochnaithe tuisctint ar airíonna, féidearthachtaí agus srianta an mheáin roghnaithe a thaispeáint

Leabharcheardaíocht

CUID D Scileanna Ceardaíochta	Rogha Ábhar		Ba cheart don iarrthóir - úsáid thomhaiste páipéir, fabraicí agus meán measctha pearsantaithe a thaispeáint - muinín a léiriú a eascraíonn as ábhair leabharcheardaíochta a láimhseáil - feasacht ar fhéidearthachtaí agus srianta na ceirde a thaispeáint - tuisctint a thaispeáint ar an ord is gá a leanúint chun a d(h)earadh a chur i gcrích
	Meicníocht Dúnta		Ba cheart go léireodh an t-iarrthóir feasacht - ar an tábhacht a bhaineann le teicnící tógála éifeachtacha - gur ceart go mbeadh na meicníochtaí dúnta roghnaithe comhtháite i gceart leis an saothar críochnaithe
	Íomhánna		Ba cheart don saothar a chuirtear i láthair - feidhm úsáide an phíosá a léiriú ar bhealach soiléir agus éifeachtach - cur leis an saothar críochnaithe
	Meáin		Ba cheart don saothar críochnaithe tuisctint ar airíonna, féidearthachtaí agus srianta an mheáin roghnaithe a thaispeáint

Peannaireacht

CUID D Scileanna Ceardaíochta	Léiriú		Ba cheart don iarrthóir ▪ muinín i gceird na peannaireachta a thaispeáint ▪ úsáid thomhaiste meán, páipéar ildaite, ábhar breise a úsáideadh nó a cuireadh leis a thaispeáint ▪ feasacht a léiriú ar ról an léirithe / cumasc idir léiriú agus grafnóireacht a thaispeáint ▪ feasacht a léiriú ar theicnící cuí agus léirmhínte dathanna
	Grafnóireacht		Ba cheart go dtaispeánfadh an t-iarrthóir ▪ tógáil éifeachtach sa litreoireacht ▪ fianaise ar scileanna grafnóireachta a gnóthaíodh ▪ inniúlacht in uirlisí peannaireachta a úsáid
	Spásáil		Ba cheart don saothar a chuirtear i láthair ▪ spásáil chuí a léiriú ▪ leagan amach cuí léiriú
	Meáin		Ba cheart don saothar críochnaithe ▪ tuiscint ar airíonna, féidearthachtaí agus srianta an mheáin roghnaithe a thaispeáint

Snoíodóireacht

CUID D Scileanna Ceardaíochta	Láimhseáil Ábhar		Ba cheart don iarrthóir ▪ an mhuinín a léiriú a eascraíonn as ábhair snoíodóireachta a láimhseáil ▪ feasacht ar na hairíonna a bhaineann le héifeachtaí solais a thaispeáint ▪ feasacht a thaispeáint ar an ord is gá a leanúint chun an dearadh a chur i gcrích
	Struchtúr		Ba cheart go léireodh an t-iarrthóir feasacht ▪ ar thábhacht teicnící maithe snoíodóireachta ▪ ar chúrsaí spásúla, scála, comhréire, maise, crutha, etc.
	Feidhm		Ba cheart don saothar a chuirtear i láthair ▪ a bheith tógtha agus críochnaithe go dtí céim a chomhlíonann treoir an dearaidh (ceist an scrúdaithe) ▪ a bheith snoite go cuí don bhailechríoch atá beartaithe
	Meáin		Ba cheart don saothar críochnaithe ▪ tuiscint ar airíonna, féidearthachtaí agus srianta an mheáin roghnaithe a thaispeáint

Bróidnéireacht

CUID D Scileanna Ceardaíochta	Rogha Ábhar		Ba cheart don iarrthóir ▪ cúlra cuí a roghnú ▪ tuiscint a thaispeáint ar an ord is gá a leanúint chun a d(h)earadh a chur i gcrích
	Fuáil		Ba cheart don iarrthóir ▪ greamanna bróidnéireachta éagsúla a úsáid ▪ scil sna greamanna roghnaithe a thaispeáint
	Láimhseáil Ábhar		Ba cheart go léireodh an t-iarrthóir cumas ó thaobh ▪ dathanna agus solas a úsáid go héifeachtach ▪ éifeachtaí uigeachta agus rilife a chruthú
	Meáin		Ba cheart don saothar críochnaithe ▪ tuiscint ar airíonna, féidearthachtaí agus srianta an mheáin roghnaithe a thaispeáint

Teicstílí Lámhphriontáilte

CUID D Scileanna Ceardaíochta	Patrún		Ba cheart don phatrún a úsáideadh - comhdhéanamh cothromaithe a chruthú - gnéithe dearaidh a chuimsiú e.g. dearfach/diúltach, sreabhadh, gluaiseacht, rithim, uigeacht, nascáil
	Úsáid Stionsail		Ba cheart don stionsal a úsáideadh - a bheith oiriúnach don mhóitíf dhearaidh roghnaithe - a bheith déanta i gceart as ábhar oiriúnach - íomhá shoiléir a tháirgeadh
	Forphriontáil		Ba cheart go léireodh an t-iarrthóir - eolas ar fhorphriontáil agus ar dathanna an chúlra - eolas ar chomhshocrú - cumas dathanna oiriúnacha / cineálacha éagsúla ruaimeanna d'fhorphriontáil a roghnú
	Meáin		Ba cheart don saothar críochnaithe tuisctint ar airíonna, féidearthachtaí agus srianta an mheáin roghnaithe a thaispeáint

Líonóilphriontáil / Blocphriontáil

CUID D Scileanna Ceardaíochta	Blocghearradh		Ba cheart don iarrthóir - muinín i gceird an líonóilghearrtha a thaispeáint - feasacht a thaispeáint ar airíonna líonóile, agus na féidearthachtaí agus na srianta a ghabhann léi - feasacht a thaispeáint ar an ord is gá a leanúint chun an gearradh a chur i gcrích
	Priontáil		Ba cheart don saothar a chuirtear i láthair - tuisctint ar chomhshocrú agus ar phriontáil a thaispeáint - codarsnacht uigeachta, dathanna féideartha nó forphriontáil, éifeachtaí cúlra
	Codarsnacht		Ba cheart go léireodh an t-iarrthóir fianaise ar fheasacht ar ghnéithe dearaidh a bhaineann le ceird na líonóilphriontála e.g. codarsnacht uigeachta, líne, crutha, datha
	Meáin		Ba cheart don saothar críochnaithe tuisctint ar airíonna, féidearthachtaí agus srianta an mheáin roghnaithe a thaispeáint

Miotalóireacht / Tógáil

CUID D Scileanna Ceardaíochta	Láimhseáil Ábhar		Ba cheart don iarrthóir - muinín i gceird na miotalóireachta a thaispeáint - feasacht ar fhéidearthachtaí agus srianta na ceirde a thaispeáint - tuisctint a thaispeáint ar an ord is gá a leanúint chun a d(h)gearadh a chur i gcrích
	Uirlisiú/ Tógáil		Ba cheart go léireodh an t-iarrthóir feasacht - ar thábhacht teicnící éifeachtacha - ar fhéidearthachtaí agus srianta na n-uirlisi/n-ábhar atá á n-úsáid - ar an tábhacht a bhaineann le teicnóocht mhaith
	Maisiúchán		Ba cheart do mhaisiúchán an tsaothair a chuirtear i láthair - úsáid thomhaiste dathanna trí chruan/péint, éifeachtaí solais, ábhar breise a cuireadh leis a thaispeáint - a bheith mar chuid thábhachtach den gearradh - a bheith curtha i gcrích mar is cuí
	Meáin		Ba cheart don saothar a tháirgtear tuisctint ar airíonna, féidearthachtaí agus srianta an mheáin roghnaithe a thaispeáint

Múnlóireacht

CUID D Scileanna Ceardaíochta	Láimhseáil Ábhar		Ba cheart don iarrthóir ▪ muinín agus é/í ag plé le hábhair múnlóireachta a thaispeáint ▪ tuiscint a thaispeáint ar an ord is gá a leanúint chun a d(h)earadh a chur i gcrích
	Struchtúr		Ba cheart go léireodh an t-iarrthóir feasacht ▪ ar thábhacht teicnící múnlóireachta éifeachtacha ▪ ar mhúnlóireacht oiriúnach don bhailchríoch mholta ▪ ar scála, comhréir, mais, cruth, etc. ▪ ar chúrsaí spásála
	Bailchríoch		Ba cheart don teicníocht mhaisiúcháin a úsáideadh ▪ feasacht a thaispeáint ar thitim an tsolais ar dhromchlaí agus ar phlánaí a léiriú ▪ cur leis an saothar ▪ a bheith mar chuid thábhachtach den dearadh ▪ a bheith curtha i gcrích mar is cuí
	Meáin		Ba cheart don saothar críochnaithe ▪ tuiscint ar airíonna, féidearthachtaí agus srianta an mheáin roghnaithe a thaispeáint

Póstaer

CUID D Scileanna Ceardaíochta	Leagan amach		Ba cheart don iarrthóir ▪ inniúlacht ar leagan amach a thaispeáint ▪ a bheith feasach ar chomhréiteach íomhánna agus clóghrafaíochta
	Clóghrafaíocht		Ba cheart go léireodh an t-iarrthóir feasacht ▪ ar an tábhacht a bhaineann le tógáil éifeachtach litreoireachta ▪ ar chlóghrafaíocht atá oiriúnach don teachtaireacht ▪ ar thábhacht an tsiombalachais i gcumarsáid ghrafach
	Grafaicí		Ba cheart don iarrthóir ▪ dath agus íomhánna a láimhseáil ar bhealach a chuireann teachtaireacht an phóstaeir in iúl go héifeachtach ▪ dathanna a roghnú chun aird a tharraingt ▪ a bheith feasach ar an tsíceolaíocht agus na féidearthachtaí a bhaineann le dathanna ▪ an teachtaireacht a chur in iúl ar bhealach soiléir
	Meáin		Ba cheart don saothar a chuirtear i láthair ▪ tuiscint ar airíonna, féidearthachtaí agus srianta an mheáin roghnaithe a thaispeáint

Criadóireacht

CUID D Scileanna Ceardaíochta	Láimhseáil Cré		Ba cheart don iarrthóir ▪ muinín a thaispeáint i láimhseáil chre ▪ tuiscint a thaispeáint ar an ord is gá a leanúint chun a d(h)earadh a chur i gcrích
	Struchtúr		Ba cheart don iarrthóir ▪ feasacht ar an tábhacht a bhaineann le teicnící tógála éifeachtacha a thaispeáint ▪ a chinntiú go bhfuil na cluasa i gcomhréir leis na clúdaigh, agus go bhfuil siad cothromaithe agus gur féidir iad a láimhseáil go sábháilte ▪ feasacht a thaispeáint ar an tábhacht a bhaineann le teicnící tógála oiriúnacha a roghnú
	Glónra/Maisiúchán		Ba cheart don ghlónra/maisiúchán a úsáideadh ▪ úsáid thomhaiste cré-ábhair, glónra agus sliopa daite, éifeacht an tsolais ar dhromchlaí agus plánaí chun an saothar a fheabhsú a thaispeáint ▪ a bheith mar chuid thábhachtach den dearadh ▪ a bheith curtha i gcrích mar is ceart ▪ a bhacáil ag an teocht cheart
	Meáin		Ba cheart don saothar a chuirtear i láthair ▪ tuiscint ar airíonna, féidearthachtaí agus srianta an mheáin roghnaithe a thaispeáint

Puipéadóireacht

CUID D Scileanna Ceardaíochta	Feidhm		Ba cheart don phuipéad ▪ páirteanna gluaisteacha a bheith ann agus é a bheith múnlaite ar bhealach cuí chun an carachtar a chur in iúl ▪ a bheith éadrom ▪ a bheith éasca le láimhsiú
	Cur le Chéile		Ba cheart don iarrthóir ▪ modhanna oiriúnacha a úsáid chun é a chur le chéile ▪ a chinntiú go bhfuil ailt chearta cos agus lámh ann ▪ a chinntiú go bhfuil na hoiriúintí agus na héadaí greamaithe go daingean den phuipéad
	Buanfas		Ba cheart don saothar a chuirtear i láthair ▪ a bheith tógtha agus críochnaithe go dtí céim a chomhlíonann an treoir ▪ a bheith tógtha le hábhair bhuanfasacha
	Meáin		Ba cheart don phuipéad críochnaithe ▪ tuiscint ar airíonna, féidearthachtaí agus srianta an mheáin roghnaithe a thaispeáint

Scáthlánphriontáil

CUID D Scileanna Ceardaíochta	Íomhánna		Ba cheart do na híomhánna a úsáideadh - comhdhéanamh cothromaithe a chruthú - gnéithe dearaidh a chuimsiú e.g. sreabhadh dearfach/diúltach, gluaiseacht, rithim, uigeacht, nascáil
	Úsáid Stionsail		Ba cheart don stionsal a úsáideadh - a bheith oiriúnach don mhóitíf dhearaidh roghnaithe - a bheith déanta i gceart as ábhar oiriúnach - íomhá shoiléir a tháirgeadh
	Forphriontáil		Ba cheart go léireodh an t-iarrthóir - eolas ar fhorphriontáil agus úsáid thomhaiste datha oiriúnaigh don chúlra - eolas ar chomhshocrú - inniúlacht gur féidir leis/léi dathanna oiriúnacha don fhorphriontáil a roghnú
	Meáin		Ba cheart don saothar críochnaithe tuisceant ar airíonna, féidearthachtaí agus srianta an mheáin roghnaithe a thaispeáint

Fíodóireacht

CUID D Scileanna Ceardaíochta	Béim		Ba cheart go léireodh an fhíodóireacht - teannas ceart sa dlúth agus san inneach - aonfhoirmeacht sa chomhghlasáil agus sna déadailt - scáintí aonfhoirmeacha nuair is cuí
	Dlúthchiumhais		Ba cheart go n-úsáidfeadh an t-iarrthóir - dlúth oiriúnach - teannas réidh
	Úsáid Ábhar/Snátha		Ba cheart go léireodh an saothar críochnaithe - gné thadhlach - ciall don dath - struchtúr fíodóireachta
	Meáin		Ba cheart don saothar a chuirtear i láthair tuisceant ar airíonna, féidearthachtaí agus srianta an mheáin roghnaithe a thaispeáint

OBAIR CHÚRSA

Ardleibhéal agus Gnáthleibhéal

Dearadh – Gnéithe Teicniúla

	Ceist 1 – Litreoireacht & Peannaireacht léiriú grafnóireacht/litreoireacht spásáil/leagan amach comhréiteach/cothromaíocht		Ceist 2 – Líonóilghearradh & Priontáil líne/cruth/uigeacht láidreacht/soiléire forphriontáil/codarsnacht comhréiteach/cothromaíocht
	Ceist 3 – Fabraicphriontáil patrún/cruth teicnící: forphriontáil/ciaradh cur i bhfeidhm dathanna comhréiteach/cothromaíocht/nascáil		Ceist 4 – Bróidnéireacht rogha ábhar/meán/cúlra plean snáthaide teicnící comhréiteach/cothromaíocht
	Ceist 5 – Fíodóireacht léiriú uigeachta plean fíodóireachta ábhair/snáth comhréiteach/cothromaíocht		Ceist 6 – Criadóireacht teicnící struchtúr feidhm glónra/maisiúchán
	Ceist 7 – Puipéadóireacht feidhm cur le chéile ábhair léiriú carachtair		Ceist 8 – Leabharcheardaíocht ábhair ceangail/naisc/clúdach deannaigh íomhánna/litreoireacht cur le chéile
	Ceist 9 – Dearadh Fógraíochta feidhm leagan amach clóghrafaíocht grafaicí agus dathanna		Ceist 10 – Múnlóireacht & Snoíodóireacht feidhm teicníc/ábhair struchtúr bailchríoch/solas
	Ceist 11 – Seiteanna Stáitse leagan amach struchtúr feidhm tógáil/teicnící		

An Ardteistiméireacht, Obair Chúrsa 2018

Ardleibhéil agus Gnáthleibhéil

Leagtar Obair Chúrsa Ealaín na hArdteistiméireachta amach mar scrúdpháipéar coiteann. Ciallaíonn sé seo go bhfaigheann iarrthóirí Ardleibhéil agus Gnáthleibhéil an t-ábhar spreagthach céanna agus nach mór dóibh tabhairt faoi na tascanna céanna agus iad i mbun a gcuid obair ealaíne a fhorbairt agus a chur i gcrích. Bítear ag súil le caighdeán níos airde ó iarrthóirí Ardleibhéil, áfach, ná mar a bhítear ag súil leis ó iarrthóirí Gnáthleibhéil.

D'fhonn an t-ailíniú ceart idir na caighdeáin a theastaíonn chun gráid a bhaint amach ag an dá leibhéil a chinntiú (H5=O1; H6=O2; H7=O3) baintear úsáid as scála tagartha agus an obair ar fad á marcáil ar an gcéad dul síos. Ansin, déantar na marcanna tagartha sin a thiontú ina marcanna Ardleibhéil nó Gnáthleibhéil de réir mar is cuí.

Ionas gur féidir é a chur i bhfeidhm go héasca, leagadh amach an scála tagartha i gcomhréir leis an scála Ardleibhéil. Dá réir sin, tar éis marc ar an scála tagartha a thabhairt d'Obair Chúrsa an iarrthóra, déantar an marc tagartha sin a thaifeadadh mar mharc deiridh an iarrthóra Ardleibhéil dá Obair Chúrsa, ach i gcás an iarrthóra Gnáthleibhéil déantar an marc a choigeartú chun an marc tagartha a thiontú ina mharc deiridh don Obair Chúrsa. Sa tábla thíos léirítear an t-ailíniú idir na gráid.

Grád Ardleibhéil	Grád Gnáthleibhéil	Marc tagartha	Marc Ardleibhéil	Marc Gnáthleibhéil
1		180 – 200	180 – 200	200
2		160 – 179	160 – 179	200
3		140 – 159	140 – 159	200
4		120 – 139	120 – 139	200
5	1	100 – 119	100 – 119	180 – 200
6	2	80 – 99	80 – 99	160 – 179
7	3	60 – 79	60 – 79	140 – 159
8	4	50 – 59	50 – 59	120 – 139
	5	40 – 49	40 – 49	100 – 119
	6	30 – 39	30 – 39	80 – 99
	7	20 – 29	20 – 29	60 – 79
	8	0 – 19	0 – 19	0 – 59

OBAIR CHÚRSA – an marc tagartha a thiontú ina mharc Gnáthleibhéil

I gcás an iarrthóra Gnáthleibhéil, déantar an marc tagartha a thiontú ina mharc deiridh mar seo a leanas:

- Más ionann an marc tagartha agus 120 nó níos mó tugtar 200 mar mharc deiridh.
- Más ionann an marc tagartha agus 60 ar a laghad ach má bhíonn sé faoi bhun 120 cuir 80 leis an marc tagartha chun teacht ar an marc deiridh.
- Más ionann an marc tagartha agus 1 ar a laghad ach má bhíonn sé faoi bhun 60 déan an marc tagartha a iolrú faoi dhó agus cuir 20 leis chun teacht ar an marc deiridh.
- Más ionann an marc tagartha agus 0 is é 0 an marc deiridh.

Marc Tagartha	Tiontú
120 nó níos mó	Bronn 200 marc
60 – 119	Cuir 80 marc leis
1 – 59	Iolraigh an marc tagartha faoi dhó agus cuir 20 marc leis
0	0

Sceitseáil Beo-Ábhair

50 Marc

Sceitseáil Beo-Ábhair

lomlán 50 marc

D'fhéadfadh go gcuimseofaí cineálacha éagsúla páipéar agus meán lena n-áirítear peann luaidhe, graifít, gualach, dúch agus scuab, criáin, péint, conté, etc. sna hábhair. Glacfar le meáin éagsúla a mheascadh.

Staidiúir 1:

Staidiúir ghearr (15 nóim.) 20 marc: tá raon leathan cuir chuige oiriúnacha don Ghnáthleibhéal inghlactha, le líníocht gothaí mhear agus nod do chomhthéacs an chúlra san áireamh.

A	Comhdhéanamh	5	<i>Déan tagairt dóibh seo a leanas:</i> Úsáid na bileoige ina hiomláine; úsáid an spáis dhiúltaigh agus dhearfaigh. Caithfear an cruth iomlán a thriail sa staidiúir mar a luaitear sa scrúdpháipéar. Gan aghaidh / aghaidh fholamh = 4 mharc ar a mhéad. Leathfhíor / gan chosa = 4 mharc ar a mhéad. Leathanach gearrtha / cuid curtha leis an leathanach = 3 mharc ar a mhéad.
B	Comhréir	5	<i>Déan tagairt dóibh seo a leanas:</i> Cruinneas anatamaíoch na líníochta: an gaol idir na codanna agus an t-iomlán. Gan aghaidh / aghaidh fholamh = 4 mharc ar a mhéad. Leathfhíor / gan chosa = 4 mharc ar a mhéad. Leathanach gearrtha / cuid curtha leis an leathanach = 3 mharc ar a mhéad.
C	Ton/Líne	5	<i>Déan tagairt dóibh seo a leanas:</i> - úsáid an tsolais agus an scáthaithe sa mheán roghnaithe chun cruth thríthoiseach a chur in iúl. - caighdeán/meáchan an scáthaithe nó na líne; úsáid meán.
D	Foirm/Toirt	5	<i>Déan tagairt dóibh seo a leanas:</i> an léiriú déthoiseach de dhaingne thríthoiseach an choirp trí mheáin nó teicníc ar bith, nó meascán díobh, línte san áireamh, a úsáid.
	Iomlán	20	

Staidiúir 2

Staidiúir Fhada (30 nóim.): 30 marc: staidéar níos mionsonraí den chorp ná do staidiúir 1: ceann agus guaillí/leathfhíor nó fíor iomlán. Glacfar le líníocht mhionsonraithe agus líníocht láidir mhothúchánach araon.

A	Comhdhéanamh	6	<i>Déan tagairt dóibh seo a leanas:</i> Comhdhéanamh: úsáid na bileoige ina hiomláine, úsáid an spáis dhiúltaigh, nod do chomhthéacs an chúlra inghlactha. Rogha phearsanta ábhar agus meán. Gan aghaidh / aghaidh fholamh = 5 mharc ar a mhéad. Staidiúir mhícheart / staidiúir droma iomláin = 3 mharc ar a mhéad. Leathanach gearrtha / cuid curtha leis an leathanach = 4 mharc ar a mhéad.
B	Comhréir	6	<i>Déan tagairt dóibh seo a leanas:</i> Cruinneas anatamaíoch na líníochta. Ba cheart iarracht a dhéanamh ar an bhfíor iomlán nó ar rogha an chinn agus guaillí/leathfhíorach mar a luaitear sa staidiúir. Gan aghaidh / aghaidh fholamh = 5 mharc ar a mhéad. Staidiúir mhícheart / staidiúir droma iomláin = 3 mharc ar a mhéad. Leathanach gearrtha / cuid curtha leis an leathanach = 4 mharc ar a mhéad.
C	Ton/Líne	6	<i>Déan tagairt dóibh seo a leanas:</i> Úsáid an tsolais agus an scáthaithe sa mheán agus sna hábhair roghnaithe. Líníocht líneach a bhfuil léiriú aonair agus freagairt mhothúchánach ag eascairt as. Rogha phearsanta ábhar agus stíl-mheáin.
D	Foirm/Toirt	6	<i>Déan tagairt dóibh seo a leanas:</i> An chaoi a dtugann an léiriú déthoiseach dhaingne thríthoiseach an choirp le fios trí mheáin nó teicníc ar bith a úsáid, línte san áireamh.
E	Mionsonraí	6	<i>Déan tagairt dóibh seo a leanas:</i> Láimhseáil mhionsonraithe na fíorach nó gnéithe den fhíor nó de rogha an chinn agus guaillí/leathfhíorach chríochnaithe mar a luaitear sa staidiúir. Léiríonn inniúlacht i ngnéithe teicniúla agus comhdhéanaimh. Gan aghaidh / aghaidh fholamh = 5 mharc ar a mhéad. Staidiúir mhícheart / staidiúir droma iomláin = 3 mharc ar a mhéad.
	Iomlán	30	

Stair agus Léirthuiscint na hEalaíne

150 Marc

Roinn I – An Ealaín in Éirinn

C.1		Marcanna	Nótaí
A	Feidhm an déantúsáin a thugtar.	5	
B	Déan cur síos agus plé ar na hábhair, maisiúchán agus teicnící a úsáideadh sa luanla.	25	
C	Ainmnigh agus déan cur síos agus plé achomair ar dhéantúsán amháin eile ón gCré-Umhaois.	15	5 mharc as an ainm 10 marc as an gcur síos agus as an bplé
D	Sceitsí.	5	
	Iomlán.	50	

C.2		Marcanna	Nótaí
A	Feidhm Aireagal Ghallaraí.	5	
B	Déan cur síos agus plé ar fhoirm an fhoirgnimh seo agus ar na teicnící a úsáideadh chun é a thógáil.	25	
C	Déan cur síos agus plé achomair ar shampla amháin eile d'aitireacht na hÉireann ón 6ú-12ú haois.	15	5 as an ainm 10 as cur síos agus plé
D	Sceitsí.	5	
	Iomlán.	50	

C.3		Marcanna	Nótaí
A	Déan cur síos agus plé ar na hábhair a úsáideadh chun Dealg na Teamhrach a dhéanamh.	10	
B	Déan cur síos agus plé ar na teicnící a úsáideadh chun an déantúsán seo a mhaisiú.	20	
C	Ainmnigh agus déan cur síos agus plé achomair ar phíosa amháin eile de mhiotalóireacht na hÉireann ón ré chéanna.	15	5 as an ainm 10 as cur síos agus plé
D	Sceitsí.	5	
	Iomlán.	50	

C.4		Marcanna	Nótaí
A	Ainmnigh ailtire(aitirí) an fhoirgnimh a roghnaigh tú.	5	
B	Déan cur síos agus plé ar struchtúr an fhoirgnimh a roghnaigh tú.	25	
C	Déan cur síos agus plé achomair ar ghnéithe maisiúla an fhoirgnimh a roghnaigh tú.	10	
D	Sceitsí.	10	
	Iomlán.	50	

C.5		Marcanna	Nótaí
A	Ainmnigh saothar amháin le Jack B. Yeats.	5	
B	Déan cur síos agus plé ar an saothar a roghnaigh tú faoi na ceannteidil: ábhar agus comhdhéanamh.	25	
C	Déan cur síos agus plé ar conas a d'úsáid Jack B. Yeats dath ina chuid pictiúr agus ar conas a chuir sé na dathanna ar na pictiúir.	10	
D	Sceitsí.	10	
	Iomlán.	50	

C.6		Marcanna	Nótaí
A	Déan cur síos agus plé ar an dealbhóireacht léirithe faoi na ceannteidil seo: suíomh agus foirm.	20	
B	Déan cur síos agus plé ar láimhseáil na fíorach daonna sa saothar seo.	10	
C	Déan cur síos agus plé achomair ar phíosa amháin eile de dhealbhóireacht fíorach phoiblí.	15	
D	Sceitsí.	5	
	Iomlán.	50	

C.7		Marcanna	Nótaí
A	Ainm an tsaothair roghnaithe.	5	
B	Déan cur síos agus plé ar an saothar a roghnaigh tú faoi na ceannteidil seo a leanas: ábhar, comhdhéanamh/foirm, teicnící agus úsáid na gcomhábhar.	25	
C	Eolas faoin ealaíontóir atá roghnaithe agat	10	
D	Sceitsí.	10	
	Iomlán.	50	

Roinn II – Ealaín na hEorpa (1000 AD – An Lá Inniu)

C.8		Marcanna	Nótaí
A	Déan cur síos agus plé ar an saothar faoi na ceannteidil seo a leanas: ábhar, comhdhéanamh agus láimhseáil na fíorach daonna.	30	
B	Déan cur síos agus plé achomair ar phríomhghnéithe na hailtireachta Rómhánúla.	15	
C	Sceitsí.	5	
	Iomlán.	50	

C.9		Marcanna	Nótaí
A	Ainm an tsaothair.	5	
B	Déan cur síos agus plé ar an saothar a roghnaigh tú faoi na ceannteidil seo a leanas: ábhar, comhdhéanamh, teicnící agus úsáid datha(nna).	25	
C	Cad iad na hathruithe a thug Giotto isteach i saol na healaíne?	10	
D	Sceitsí.	10	
	Iomlán.	50	

C.10		Marcanna	Nótaí
A	Déan cur síos agus plé ar an dealbhóireacht seo faoi na ceannteidil seo a leanas: ábhar, teicnící agus úsáid na gcomhábhar.	20	
B	Déan cur síos agus plé ar láimhseáil na fíorach daonna.	10	
C	Ainmnigh agus déan cur síos agus plé achomair ar shaothar amháin eile le healaíontóir a bhain leis an Renaissance Luath.	15	5 as an ainm 10 as cur síos agus plé
D	Sceitsí.	5	
	Iomlán.	50	

C.11		Marcanna	Nótaí
A	Ainm saothair le Caravaggio.	5	
B	Déan cur síos agus plé ar an saothar a roghnaigh tú faoi na ceannteidil seo a leanas: ábhar, comhdhéanamh agus dath(anna).	25	
C	Déan cur síos agus plé achomair ar an dóigh a n-úsáideann Caravaggio an solas ina shaothar.	10	
D	Sceitsí.	10	
	Iomlán.	50	

C.12		Marcanna	Nótaí
A	Déan cur síos agus plé ar an saothar faoi na ceannteidil seo a leanas: ábhar agus comhdhéanamh.	20	
B	Déan cur síos agus plé faoi theicnící agus úsáid datha(nna).	15	
C	Tabhair roinnt eolais ghinearálta faoin Réalachas Francach.	10	
D	Sceitsí.	5	
	Iomlán.	50	

C.13		Marcanna	Nótaí
A	Déan cur síos agus plé ar an saothar faoi na ceannteidil seo a leanas: ábhar agus comhdhéanamh.	15	
B	Déan cur síos agus plé faoi theicnící agus úsáid datha(nna).	15	
C	Ainmnigh agus déan cur síos agus plé achomair ar shaothar amháin eile le Vincent Van Gogh.	15	5 as an ainm 10 as cur síos agus plé
D	Sceitsí.	5	
	Iomlán.	50	

C.14		Marcanna	Nótaí
A	Cur síos agus plé ar an saothar a roghnaigh tú faoi na ceannteidil seo a leanas: ábhar, comhdhéanamh, stíl agus úsáid datha(nna)/solais.	30	
B	Déan cur síos agus plé ar shaothar amháin eile leis an ealaíontóir a roghnaigh tú.	10	
C	Sceitsí.	10	
	Iomlán.	50	

Roinn III – Léirtheiscint na hEalaíne

C.15		Marcanna	Nótaí
A	Déan cur síos agus plé ar fheidhmchlár don fhón cliste (Aip) atá éifeachtach, dar leat. Bain úsáid as na ceannteidil a leanas: ainm agus feidhm, an spriocmhargadh agus teicnící amhairc in úsáid.	25	5 mharc as an ainm
B	Mol dearadh le haghaidh feidhmchlár don fhón cliste (Aip) chun do scoil nó d'ionad ealaíon áitiúil a chur chun cinn. Tabhair fáthanna le do chinntí dearaidh.	15	
C	Sceitsí.	10	
	Iomlán.	50	

C.16		Marcanna	Nótaí
A	Ainmnigh gailearaí, músaem nó ionad léirmhíniúcháin ar thug tú cuairt air.	5	
B	Déan cur síos agus plé ar an dóigh ar cuireadh déantúsáin ar taispeánt ann faoi na ceannteidil seo a leanas: leagan amach, soilsiú agus eolas don bhreathnóir.	20	
C	Mol dearadh do bhróisiúr a chuirfidh eolas ar fáil do chuariteoirí faoin ngailearaí, músaem nó ionad léirmhíniúcháin a roghnaigh tú. Tabhair fáthanna le do chinntí dearaidh.	15	
D	Sceitsí.	10	
	Iomlán.	50	

C.17		Marcanna	Nótaí
A	Déan cur síos agus plé ar an bpacáistiú léirithe agus na ceannteidil a leanas á n-úsáid agat: dath(anna)/íomhánna, cruth/foirm, litreoireacht/lógó.	30	
B	Mol dearadh do phacáistiú cístíní cupa nó uibheacha saor-raoin. Tabhair fáthanna le do chinntí dearaidh.	15	
C	Sceitsí.	5	
	Iomlán.	50	

C.18		Marcanna	Nótaí
A	Déan cur síos agus plé ar na léaráidí agus bain úsáid as na ceannteidil seo a leanas: feidhm nua, úsáid ábhar, stíl agus dath(anna).	30	
B	Mol dearadh do dhealbhóireacht atá le cur i bpáirc áitiúil nó i gclub spóirt agus a dhéanfar as ábhair “uaschúrsáilte” nó “athchúrsáilte”. Tabhair fáthanna le do chinntí dearaidh.	15	
C	Sceitsí.	5	
	Iomlán.	50	

C.19		Marcanna	Nótaí
A	Ainm carachtair i scannán nó i sraith theilifíse agus déan cur síos agus plé ar an gcarachtar faoi na ceannteidil seo a leanas: feisteas, smideadh, stíl ghruaige agus oiriúintí.	25	5 mharc as an ainm 20 as cur síos agus plé
B	Mol dearadh d’fheisteas a chaithfeadh carachtar ainmnithe in úrscéal nó i ndráma a ndearna tú staidéar air. Tabhair fáthanna le do chinntí dearaidh.	15	
C	Sceitsí.	10	
	Iomlán.	50	

C.20		Marcanna	Nótaí
A	Déan cur síos agus plé ar an gceaintín agus na ceannteidil seo a leanas á n-úsáid agat: leagan amach/spás, feidhm agus dath(anna).	30	
B	Mol dearadh le haghaidh an leagan amach ar chaifé in ionad óige nó i leabharlann. Tabhair fáthanna le do chinntí dearaidh.	15	
C	Sceitsí.	5	
	Iomlán.	50	

C.21		Marcanna	Nótaí
A	Déan cur síos agus plé ar an gclúdach leabhar agus na ceannteidil seo a leanas á n-úsáid agat: leagan amach, íomhánna/litreoireacht, dath(anna).	30	
B	Mol dearadh le haghaidh clúdach do threoirleabhar taistil nó do lámhleabhar garraíodóireachta. Tabhair fáthanna le do chinntí dearaidh.	15	
C	Sceitsí.	5	
	Iomlán.	50	

